

การได้มาและการกำหนดเขตแดน ของรัฐตามกฎหมายระหว่างประเทศ

อ. จตุภูมิ ภูมิบุญชู
อาจารย์ผู้สอน
Copyright ©2006
Updated@2011

การได้มาซึ่งดินแดนของรัฐ

- ดินแดนที่ยังไม่มีใครเป็นเจ้าของ
- ดินแดนที่เคยเป็นของรัฐอื่นมาก่อน

การได้ดินแดนดินแดน ที่ยังไม่มีใครเป็นเจ้าของ

- ได้ดินแดนจากการครอบครอง [**Occupatio**]
  - มีการครอบครองอย่างแท้จริง
  - มีการครอบครองอย่างมีประสิทธิภาพ
- ดินแดนนั้นต้องยังไม่มีใครเป็นเจ้าของ [**Terra Nullius**]
- จะมีประชากรหรือไม่ก็ได้แต่หากมีต้องยังไม่มีลักษณะเป็นรัฐ

คดีที่น่าสนใจ

- Palmas Island [US v. Netherlands]
- East Greenland [Norway v. Denmark]

การได้มาซึ่งดินแดนซึ่งเคยเป็นของรัฐอื่น

- ได้จากการรับโอน
- ได้จากการออกขึ้นของแผ่นดิน และส่วนต่อเนื่อง
- ได้จากการยึดครองและผนวกดินแดน
- ได้จากการครอบครองปรปักษ์

การสูญเสียดินแดน

- การสูญเสียดินแดนจากการโอน
- การสูญเสียดินแดนจากการละทิ้งดินแดน
- การสูญเสียดินแดนจากการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ

การสูญเสียดินแดน

- การสูญเสียดินแดนโดยการถูกผนวกดินแดนโดยสันติ
- การสูญเสียดินแดนโดยการถูกรบครองปรักษ์
- การสูญเสียดินแดนจากการถูกปฏิวัติแบ่งแยกดินแดน

การได้ดินแดนจากการโอน

- รูปแบบ > ทำเป็นสนธิสัญญา / ความตกลงระหว่างประเทศ
- มีค่าตอบแทน / ไม่มีค่าตอบแทนก็ได้
- มีกำหนดระยะเวลาก็ได้
- ปัจจุบันการโอนต้องกระทำโดยสมัครใจ

การได้ดินแดนจากการงอกขึ้นของแผ่นดิน และส่วนต่อเนือง

- รัฐที่อยู่ใกล้หรือมีดินแดนใหม่เกิดขึ้นในเขตแดนจะได้ดินแดนตามหลักส่วนควบ
  - หากดินแดนเกิดขึ้นกลางแม่น้ำ !?

การได้ดินแดนจากการยึดครองและผนวกดินแดน

- ปัจจุบันตามกฎหมาย UN การได้มาซึ่งดินแดนในลักษณะนี้ถือเป็นการได้ดินแดนมาโดยมิชอบด้วยกฎหมายและจะไม่มีการรับรองการได้มาดินแดนเช่นนั้น
  - เช่นกรณี อิสราเอล และอาหรับ
  - สัมพันธมิตรกับเยอรมนี !?

การได้ดินแดนจากการครอบครองปรักษ์

- องค์ประกอบการครอบครองปรักษ์
  - **OUSUCAPIO** มีการครอบครองต่อเนื่อง
  - **OJUSTUS TITULUS** มีการครอบครองอย่างเปิดเผยและมีเจตนาเป็นเจ้าของ
  - ไม่ชัดเจนว่าจะต้องครอบครองนานเท่าใดจึงจะได้สิทธิ คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ **UK v Venezuela** กำหนดว่าใช้เวลา 50 ปี

การกำหนดเขตแดนระหว่างประเทศ

- การกำหนดเขตแดนทางบก
- การกำหนดเขตแดนทางทะเล
- ขั้นตอนการกำหนดเขตแดน
- ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเขตแดน

การกำหนดเขตแดนทางบก

- การกำหนดโดยอาศัยหลัก **Uti Possidetis**
- การกำหนดเขตแดนโดยอาศัยจุดพิกัดทางภูมิศาสตร์
- การกำหนดโดยอาศัยลักษณะทางธรรมชาติและภูมิประเทศ
- การกำหนดโดยใช้โบราณสถาน

การกำหนดเขตแดนในบริเวณแม่น้ำระหว่างประเทศ

- ใช้ฝั่งใดฝั่งหนึ่งเป็นเขตแดน
- ใช้ทั้งสองฝั่งเป็นเขตแดน
- ใช้ร่องน้ำลึกแนวใดแนวหนึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตแดน
- ใช้เส้นมัธยะเป็นเส้นแบ่งเขตแดน

กรณีเป็นทะเลสาบ !?!

- การแบ่งใช้เส้นแบ่งกึ่งกลาง(เส้นมัธยะ : **Median Line**) ทะเลสาบเป็นเส้นแบ่งเขตแดน

คลอง (Canals)

- ☒ **คลอง (Canals)** หากคลองใดอยู่ในอาณาเขตของประเทศใดแต่เพียงประเทศเดียว คลองนั้นย่อมเป็นดินแดนของรัฐนั้น ดังนั้น คลอง คอรินท์ (Corinth Canal) ถึงแม้กรีซจะเปิดให้มีการใช้ในการเดินเรือก็ตาม แต่ก็ยังเป็นของประเทศกรีซแต่เพียงประเทศเดียว

คลอง (Canals)

เพราะอยู่ในเขตแดนประเทศกรีซ แต่คลองสุเอซ และคลองปานามาซึ่งถูกขุดขึ้นมา และมีผลกระทบต่อระบบการเดินเรือระหว่างประเทศ อยู่ภายใต้ข้อบังคับในสนธิสัญญาระหว่างประเทศ คลองสุเอซเป็นคลองแห่งแรกที่ถูกขุดขึ้นมาเชื่อมระหว่างทะเลแดง และทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

กรณีการแบ่งเขตแดนทางอากาศ

- ความสูง > เท่าที่ รัฐใช้อำนาจอธิปไตยได้ ไม่มีกำหนดแน่นอน
- การใช้น่านฟ้าของรัฐอื่น
  - เดิมมีหลักการบินผ่านโดยสุจริตในท้องฟ้า เช่นเดียวกับท้องทะเล
  - ปัจจุบัน หลักการนี้ไม่เป็นที่ยอมรับ

สิทธิในการบินผ่าน/

หลักการกำหนดเส้นทางบิน

- หลักในการบินผ่าน
  - จะทำได้ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐเจ้าของน่านฟ้า
- การกำหนดเส้นทางบิน
  - เป็นสิทธิของรัฐเจ้าของน่านฟ้า

ขั้นตอนการกำหนดเขตแดน

- การกำหนดเขตแดนทำโดยคณะกรรมการ 3 ชุด
  - คณะกรรมการปักปันเส้นเขตแดน (Delimitation Commission)
  - คณะกรรมการกำหนดจุดพิกัด (Demarcation Commission)
  - คณะกรรมการปักหลักเขต

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

- เป็นไปตามที่คู่กรณีกำหนด
  - ชื่อไม่ใช่สิ่งสำคัญ บางครั้งคณะกรรมการปักปันเส้นเขตแดนก็มีหน้าที่ในการกำหนดจุดพิกัดลงบนแผนที่ด้วยเช่นกัน
  - ทำนอกเหนืออำนาจหน้าที่ได้ไหม?
    - ได้ในบางกรณีแต่ต้องรายงานให้ประเทศของตนทราบและให้ความยินยอมก่อน

ปัญหาเกี่ยวกับเขตแดน

- กรณีเขื่อนผามอง
- กรณีหมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly Islands)
- กรณี JDA ไทย- มาเลเซีย
- กรณีสหภาพยุโรป

